

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. liepos 17 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Fizinių asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis — Direktyva 95/46/EB — 2, 12 ir 13 straipsniai — „Asmens duomenų“ sąvoka — Duomenų subjekto teisės susipažinti apimtis — Duomenys apie prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėją ir administraciniame parengiamajame dokumente pateikta teisinė analizė — Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija — 8 ir 41 straipsniai“

Sujungtose bylose C-141/12 ir C-372/12

dėl *Rechtbank Middelburg* (C-141/12) ir *Raad van State* (C-372/12) (Nyderlandai) atitinkamai 2012 m. kovo 15 d. ir 2012 m. rugpjūčio 1 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo 2012 m. kovo 20 d. ir 2012 m. rugpjūčio 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

YS (C-141/12)

prieš

Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel

ir

Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel (C-372/12)

prieš

M,

S

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič (pranešėjas), teisėjai C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader ir E. Jarašiūnas,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. liepos 3 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: olandų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- YS., M. ir S., atstovaujama *advocaten* B. Scholten, J. Hoftijzer ir I. Oomen,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos B. Koopman ir C. Wissels,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos E.-M. Mamouna ir D. Tsagkaraki,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir S. Menez,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes ir C. Vieira Guerra,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B. Martenczuk, P. van Nuffel ir C. ten Dam,

susipažinęs su 2013 m. gruodžio 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355) 2 straipsnio a punkto, 12 straipsnio a punkto, 13 straipsnio 1 dalies d, f ir g punktų ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 8 straipsnio 2 dalies ir 41 straipsnio 2 dalies b punkto išaiškinimu.
- 2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant du ginčus: pirmasis tarp trečiosios šalies piliečio YS, kuris kreipėsi su prašymu išduoti leidimą laikinai gyventi Nyderlanduose, ir *minister voor Immigratie, Integratie en Asiel* (imigracijos, integracijos ir prieglobsčio reikalų ministras, toliau – *minister*), o antrasis – tarp *minister* ir taip pat trečiosios šalies piliečių M. ir S., pateikusių tokį patį prašymą, dėl šio *minister* atsisakymo pateikti šiems piliečiams administracinio dokumento, parengto prieš priimant sprendimus dėl jų prašymų išduoti leidimus gyventi šalyje, kopiją.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 95/46, kuria, kaip nurodyta jos 1 straipsnyje, siekiama apsaugoti fizinių asmenų pagrindines teises ir laisves, visų pirma jų teisę į privatų gyvenimą, tvarkant asmens duomenis ir pašalinti laisvo šių duomenų judėjimo kliūtis, 25 ir 41 konstatuojamosiose dalyse skelbiama:
„(25) kadangi apsaugos principai turi atsispindėti, viena vertus – atitinkamas prievoles paskiriant asmenims <...>, atsakingiems už tvarkymą, ypač už duomenų kokybę, techninį saugumą, pranešimą prižiūrinčiai valdžios institucijai ir aplinkybes, kurioms esant galima tvarkyti, o kita vertus, suteikiant tiems asmenims, apie kuriuos yra tvarkomi duomenys, teisę reikalauti ištaisyti duomenis ar netgi prieštarauti dėl jų tvarkymo tam tikromis aplinkybėmis;

<...>

(41) kadangi bet kuriam asmeniui turi būti sudarytos galimybės pasinaudoti teise gauti su juo susijusius tvarkomus duomenis [teise susipažinti su tvarkomais duomenimis, susijusiais su juo], ypač norint patikrinti duomenų tikslumą ir tvarkymo teisėtumą; <...>“

4 „Asmens duomenys“ Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punkte apibrėžti kaip „bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta (duomenų subjektu)“.

5 Šios direktyvos 12 straipsnyje „Teisė gauti informaciją [Teisė susipažinti]“ nustatyta:

„Valstybės narės garantuoja kiekvienam duomenų subjektui teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas:

a) be apribojimų, priimtinais laiko tarpais, per daug nedelsdamas ir be pernelyg didelių išlaidų, pateiktų:

— patvirtinimą, ar su juo susiję duomenys yra tvarkomi, ir informaciją bent jau apie tvarkymo tikslus, duomenų kategorijas, gavėjus, kuriems atskleidžiami duomenys, arba jų kategorijas,

— pranešimą suprantamu pavidalu [suprantama forma] apie tvarkomus duomenis ir bet kurią prieinamą informaciją apie jų šaltinius,

<...>

b) tinkamai ištaisytų, ištrintų arba blokuotų duomenis, kurie tvarkomi nesilaikant šios direktyvos nuostatų, o ypač, kai tie duomenys yra neišsamūs ar netikslūs;

c) praneštų trečiosioms šalims, kurioms duomenys buvo atskleisti, kad pagal b punktą duomenys buvo ištaisyti, ištrinti ar blokuoti, nebent tai padaryti būtų neįmanoma arba pernelyg sunku.“

6 Pagal Direktyvos 95/46 13 straipsnio 1 dalį „Išimtys ir apribojimai“:

„Valstybės narės gali priimti teises priemones, kad apribotų <...> 12 [straipsnyje] numatytų prievolių ir teisių mastą, kai toks apribojimas yra reikalinga apsaugos priemonė norint užtikrinti:

<...>

d) kriminalinių nusikaltimų bei reglamentuojamų profesijų etikos pažeidimų prevenciją, tyrimą, išaiškinimą ir persekiojimą;

<...>

f) kontrolės, tikrinimo ar taisyklių nustatymo funkciją, kuri susijusi, bent atsitiktinai, su įgaliojimų vykdymu c, d ir e punktuose nurodytais atvejais;

g) duomenų subjekto apsaugą arba kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.“

7 Tos pačios direktyvos 14 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės suteikia duomenų subjektui teisę tam tikromis aplinkybėmis prieštarauti, kad jo asmens duomenys būtų tvarkomi.

- 8 Direktyvos 22 straipsnyje ir 23 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog valstybės narės numato, kad kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į teismą, jei pažeidžiamos jam nacionalinės teisės aktais suteiktos teisės, ir kad bet kuris asmuo, patyręs žalos dėl neteisėtos tvarkymo operacijos ar bet kokio veiksmo, nesuderinamo su pagal šią direktyvą priimtomis nacionalinėmis nuostatomis, turi teisę iš duomenų valdytojo gauti žalos atlyginimą.

Nyderlandų teisė

- 9 Direktyvos 95/46 2, 12 ir 13 straipsniai į nacionalinę teisę perkelti atitinkamai Asmens duomenų apsaugos įstatymo 1, 35 ir 43 straipsniais (*Wet bescherming persoonsgegevens*, toliau – *Wbp*).
- 10 *Wbp* 35 straipsnis suformuluotas taip:

„Duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas be apribojimų, priimtinais laiko tarpais pateiktų patvirtinimą, ar tvarkomi su juo susiję asmens duomenys. Per keturias savaites duomenų valdytojas turi raštu informuoti duomenų subjektą, ar jo asmens duomenys tvarkomi.

Jei tokie duomenys tvarkomi, pranešime suprantama forma pateikiama išsami jų išsklotinė, tvarkymo tikslas ar tikslai, tvarkomų duomenų kategorijos ir gavėjai, kuriems teikiami duomenys, arba jų kategorijos ir prieinama informacija apie duomenų šaltinius.“

- 11 Pagal *Wbp* 43 straipsnio e punktą duomenų valdytojas gali netaikyti šio įstatymo 35 straipsnio, jeigu tai būtina siekiant užtikrinti duomenų subjekto arba kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.
- 12 Pagal 2000 m. Užsieniečių įstatymo (*Vreemdelingenwet 2000*, toliau – *Vw 2000*) 29 straipsnio 1 dalies a punktą laikiną leidimą gyventi šalyje galima suteikti užsieniečiui, kuris turi pabėgėlio statusą. Pagal šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalies b punktą toks leidimas taip pat gali būti suteiktas užsieniečiui, įrodžiusiam, kad jis turi pakankamą pagrindą manyti, jog jį išsiuntus jam būtų skirta arba įvykdyta mirties bausmė, jis būtų kankinamas, patirtų nežmonišką arba žeminantį jo orumą elgesį, arba kiltų rimta ir asmeninė grėsmė civilio gyvybei ar asmeniui dėl neapgalvoto smurto tarptautinio ar vidaus ginkluoto konflikto metu.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

- 13 Tais atvejais, kai už prašymo suteikti laikiną leidimą gyventi šalyje nagrinėjimą atsakingos tarnybos tarnautojas neturi parašo teisės, jis parengia sprendimo projektą ir jį pateikia parašo teisę turinčiam šios tarnybos revizoriui. Prie šio projekto toks tarnautojas prideda raštą (toliau – parengiamasis dokumentas), jame revizoriui paaiškina tokį projektą pagrindžiančius motyvus. Parengiamasis dokumentas neteikiamas revizoriui, jei tarnautojas turi parašo teisę; tokiu atveju šis dokumentas atstoja viduje naudoti skirtą sprendimo priėmimo proceso motyvų apžvalgą, kuria grindžiamas sprendimas. Parengiamasis dokumentas yra sudedamoji atitinkamos tarnybos parengiamosios procedūros dalis, bet ne galutinis sprendimas, nors kai kurie iš jame nurodytų argumentų minėtame sprendime gali būti pakartoti.
- 14 Paprastai parengiamajame dokumente pateikiama tokia informacija: už sprendimo parengimą atsakingo darbuotojo asmenvardis, telefono ir kabineto numeris; laukai, skirti revizorių parašams ir pavardėms; prašymo teikėjo duomenys, kaip antai asmenvardis, gimimo data, pilietybė, lytis, tautybė, religija ir kalba; informacija apie procedūros eigą; informacija apie prašymo teikėjo deklaracijas ir pateiktus dokumentus; taikytinos teisės nuostatos ir galiausiai minėtų duomenų vertinimas atsižvelgiant į taikytinas teisės nuostatas. Šis vertinimas vadinamas „teisine analize“.

- 15 Nelygu atvejis, teisinės analizės apimtis gali skirtis ir ji gali būti nuo kelių sakinių iki kelių puslapių. Atlikdamas išsamią teisinę analizę asmuo, kuriam pavesta parengti sprendimą, visų pirma patikrina nurodytų teiginių patikimumą ir nurodo priežastis, dėl kurių mano, kad prašymo teikėjui galima išduoti leidimą gyventi šalyje arba jo išduoti negalima. Gali būti, kad glaustoje analizėje bus nurodytos tik atitinkamos politinės gairės.
- 16 Iki 2009 m. liepos 14 d. *minister* laikėsi praktikos pateikti parengiamuosius dokumentus paprasčiausio prašymo pagrindu. Manydamas, kad dėl tokios praktikos gerokai padidėjo darbo krūvis, kad duomenų subjektai netinkamai vertina jiems pateikiamuose parengiamuosiuose dokumentuose nurodytą teisinę analizę ir kad dėl tokio šių dokumentų pateikinėjimo juose imta vis rečiau nurodyti pasikeitimo nuomonėmis atitinkamoje imigracijos ir natūralizacijos tarnyboje rezultatus, *minister* tokią praktiką panaikino.
- 17 Nuo to laiko prašymai pateikti parengiamąjį dokumentą nuolat atmetami. Vietoj parengiamojo dokumento kopijos prašymo teikėjui pateikiama šiame dokumente esančių asmens duomenų išklotinė, informacija apie šių duomenų šaltinį ir prireikus nurodomos organizacijos, kurioms jie perduoti.

Byla C-141/12

- 18 2009 m. sausio 13 d. YS paprašė, kad jai būtų suteiktas su prieglobsčio teise siejamas leidimas gyventi šalyje. 2009 m. birželio 9 d. sprendimu šis prašymas atmestas. 2010 m. balandžio 9 d. raštu šis sprendimas atšauktas, o prašymas pakartotinai atmestas 2010 m. liepos 6 d. sprendimu.
- 19 2010 m. rugsėjo 10 d. raštu YS paprašė pateikti 2010 m. liepos 6 d. sprendimo parengiamąjį dokumentą.
- 20 2010 m. rugsėjo 24 d. sprendimu atsisakyta jį pateikti. Tačiau tame sprendime pateikta tame parengiamajame dokumente esančių asmens duomenų išklotinė ir nurodytos organizacijos, kurioms šie duomenys buvo perduoti. Dėl šio atsisakymo YS pateikė skundą, šis atmestas 2011 m. kovo 22 d. sprendimu.
- 21 Dėl pastarojo sprendimo YS kreipėsi į *Rechtbank Middelburg* (Midelburgo pirmosios instancijos teismas) ir nurodė, kad jai neteisėtai neleista susipažinti su minėtu parengiamuoju dokumentu.
- 22 Šiomis aplinkybėmis *Rechtbank Middelburg* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar duomenys, kurie pateikiami parengiamajame dokumente ir kurie yra susiję su duomenų subjektu, yra asmens duomenys, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punktą?
 2. Ar parengiamajame dokumente pateikta teisinė analizė yra asmens duomenys, kaip tai suprantama pagal minėtą nuostatą?
 3. Ar tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas patvirtintų, kad minėti duomenys yra asmens duomenys, duomenų valdytojas arba valdžios institucija turi pagal Direktyvos 95/46/EB 12 straipsnį ir Chartijos 8 straipsnio 2 dalį suteikti informacijos apie šiuos asmens duomenis?
 4. Ar tokiomis aplinkybėmis duomenų subjektas gali tiesiogiai remtis Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktu, ir, jei taip, ar jame esantis sakinytis „laikantis teisėto [sprendimo priėmimo proceso] konfidencialumo“ turi būti aiškinamas taip, kad dėl šios priežasties gali būti neleidžiama susipažinti su parengiamuoju dokumentu?

5. Ar tuo atveju, kai duomenų subjektas prašo leisti susipažinti su parengiamuoju dokumentu, valdžios institucija ir (arba) duomenų valdytojas, siekdamas užtikrinti teisę susipažinti, turi pateikti šio dokumento kopiją?“

Byla C-372/12

Su M. susijęs ginčas

- 23 2009 m. spalio 28 d. *minister*, remdamasis *Vw 2000* 29 straipsnio 1 dalies b punktu, suteikė M. laikiną leidimą gyventi šalyje kaip prieglobsčio prašytojui. Šiame sprendime nebuvo nurodyta motyvų, taigi iš jo nebuvo matyti, kaip bylą įvertino imigracijos ir natūralizacijos tarnyba.
- 24 2009 m. spalio 30 d. laišku M., remdamasi *Wbp* 35 straipsniu, pateikė prašymą leisti susipažinti su minėto sprendimo parengiamuoju dokumentu.
- 25 2009 m. lapkričio 4 d. sprendimu *minister* neleido M. susipažinti su šiuo parengiamuoju dokumentu. Manydamas, kad dėl leidimo susipažinti su šiuo dokumentu gali nukentėti tarnautojo, kuriam pavesta jį parengti, laisvė nurodyti jame tam tikrus sprendimo priėmimo procedūrai svarbius argumentus arba vertinimus, jis šį atsisakymą pagrindė *Wbp* 43 straipsnio e punktu.
- 26 2010 m. gruodžio 3 d. sprendimą, kuriuo atmestas dėl šio atsisakymo pateiktas skundas, M. apskundė *Rechtbank Middelburg*. 2011 m. birželio 16 d. sprendime šis teismas nurodė, kad interesas, dėl kurio *minister* neleido M. susipažinti su parengiamuoju dokumentu, nėra *Wbp* 43 straipsnio e punkte numatytos apsaugos objektas, ir panaikino 2010 m. gruodžio 3 d. sprendimą kaip priimtą remiantis netinkamu teisiniu pagrindu. Jis taip pat nusprendė, kad nepagrįsta palikti galioti panaikintojo sprendimo teisinių padarinių, nes neleidęs susipažinti su parengiamajame dokumente pateikta teisine analize, iš kurios galėtų paaiškėti priežastys, kodėl M. negali gauti pabėgėlio statuso pagal *Vw 2000* 29 straipsnio 1 dalies a punktą, *minister* pažeidė *Wbp* 35 straipsnio 2 dalį.

Su S. susijęs ginčas

- 27 2010 m. vasario 10 d. nemotyvuotu sprendimu *minister*, atsižvelgęs į „dramatiškas aplinkybes“, suteikė S. įprastą leidimą laikinai gyventi šalyje. 2010 m. vasario 19 d. raštu S., remdamasis *Wbp* 35 straipsniu, pateikė prašymą pateikti su minėtu sprendimu susijusį parengiamąjį dokumentą.
- 28 Šis prašymas atmestas 2010 m. kovo 31 d. sprendimu, kuris, pateikus skundą, patvirtintas 2010 m. spalio 21 d. sprendimu. Pastarajame *minister* tvirtino, kad 2010 m. kovo 31 d. sprendime nurodyti parengiamajame dokumente esantys asmens duomenys, taigi šiuo sprendimu prašymas leisti susipažinti buvo patenkintas. Be to, jis tvirtino, kad *Wbp* nesuteikia teisės susipažinti su parengiamuoju dokumentu.
- 29 2011 m. rugpjūčio 4 d. *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo pirmosios instancijos teismas) pripažino S. ieškinį dėl 2010 m. spalio 21 d. sprendimo pagrįstu ir šį sprendimą panaikino. Šis teismas, be kita ko, nusprendė, kad atitinkamame parengiamajame dokumente pateikti tik S. asmens duomenys, kad *Wbp* suteikia S. teisę susipažinti su šiuo dokumentu ir kad *minister* atsisakymas leisti susipažinti netinkamai pagrįstas.
- 30 Tiek M., tiek S. atveju *minister* nusprendė kreiptis į *Raad van State* (Valstybės Taryba).

- 31 Šiomis aplinkybėmis *Raad van State* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Direktyvos 95/46] 12 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad egzistuoja teisė gauti dokumentų, kuriuose yra tvarkomų asmens duomenų, kopiją, ar pakanka pateikti išsamią šių duomenų išklotinę suprantama forma?
 2. Ar žodžius „teisė susipažinti“, pateikiamus [Chartijos] 8 straipsnio 2 dalyje, reikia aiškinti taip, kad egzistuoja teisė gauti dokumentų, kuriuose esantys asmens duomenys yra tvarkomi, kopiją, ar pakanka pateikti išsamią šių duomenų išklotinę suprantama forma, kaip tai suprantama pagal [Direktyvos 95/46/EB] 12 straipsnio a punkto antrą įtrauką?
 3. Ar [Chartijos] 41 straipsnio 2 dalies b punktas Sąjungos valstybėms narėms skirtas taip pat tais atvejais, kai šios įgyvendina Sąjungos teisę, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį?
 4. Ar tai, kad dėl parengiamųjų dokumentų atskleidimo juose nebenurodomos priežastys, dėl kurių siūloma priimti konkretų sprendimą, o tai yra nepalanku atitinkamos administracinės įstaigos viduje vykstančiam netrukdomam keitimuisi nuomonėmis ir tinkamai sprendimo priėmimo procedūros eigai, priskirtina prie teisėto konfidencialumo, kaip jis suprantamas pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktą, srities?
 5. Ar teisinė analizė, kaip antai pateikiama parengiamajame dokumente, gali būti laikoma „asmens duomenimis“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos [95/46] 2 straipsnio a punktą?
 6. Ar suinteresuotumas netrukdomai keistis nuomonėmis atitinkamos administracinės institucijos viduje taip pat priskirtinas prie kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugos, kaip tai suprantama pagal Direktyvos [95/46] 13 straipsnio 1 dalies g punktą? Jei į šį klausimą bus atsakyta neigiamai: ar dėl to šis suinteresuotumas patenka į šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalies d arba f punktų taikymo sritį?“
- 32 2013 m. balandžio 30 d. sprendimu bylos C-141/12 ir C-372/12 sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis bei priimtas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų byloje C-141/12 ir penktojo klausimo byloje C-372/12, susijusių su sąvoka „asmens duomenys“

- 33 Pirmuoju ir antruoju prejudiciniais klausimais byloje C-141/12 ir penktuoju klausimu byloje C-372/12, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymus priimti prejudicinius sprendimus pateikę teismai iš esmės klausia, ar Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad parengiamajame dokumente esantys duomenys apie prašymo išduoti leidimą laikinai gyventi šalyje teikėją ir jame esanti teisinė analizė yra „asmens duomenys“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą.
- 34 Nors visos suinteresuotosios šalys, pareiškusios poziciją šiuo atžvilgiu, mano, kad „asmens duomenų“ sąvoka apima parengiamajame dokumente esančius duomenis apie prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėją, ir siūlo teigiamai atsakyti į pirmąjį klausimą byloje C-141/12, jų nuomonės išsiskiria dėl šiame administraciniame dokumente esančios teisinės analizės, minimos antrajame prejudiciniame klausime byloje C-141/12 ir penktajame prejudiciniame klausime byloje C-372/12.

- 35 Tiek YS, M. ir S., tiek Graikijos, Austrijos ir Portugalijos vyriausybės bei Europos Komisija mano, jog ši sąvoka apima ir šią teisinę analizę, jeigu ji susijusi su konkrečiu fiziniu asmeniu ir grindžiama individualia jo situacija bei savybėmis. Tačiau Graikijos vyriausybė ir Komisija vis dėlto patikslina, kad tai taikytina tik toms teisinėms analizėms, kuriose yra informacijos apie fizinį asmenį, o ne toms, kuriose pateikiamas tik abstraktus teisinis aiškinimas, o M. ir S. mano, kad net abstraktus aiškinimas patenka į minėtos nuostatos taikymo sritį, jeigu jis yra lemiamas prašymui išduoti leidimą gyventi šalyje įvertinti ir yra taikomas konkrečiam prašymo teikėjo atvejui.
- 36 Kita vertus, Nyderlandų, Čekijos ir Prancūzijos vyriausybės mano, kad „asmens duomenų“ sąvoka neapima parengiamajame protokole esančios teisinės analizės.
- 37 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punkte asmens duomenys apibrėžti kaip „bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta“.
- 38 Nekyla abejonių, kad parengiamajame dokumente esantys prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjo duomenys, kaip antai jo asmenvardis, gimimo data, pilietybė, lytis, tautybė, religija ir kalba, yra informacija, susijusi su šiuo fiziniu asmeniu, kurio tapatybė šiame parengiamajame dokumente nustatyta nurodant, be kita ko, jo asmenvardį, todėl šiuos duomenis reikia laikyti „asmens duomenimis“ (šiuo klausimu žr., be kita ko, Sprendimo *Huber*, C-524/06, EU:C:2008:724, 31 ir 43 punktus).
- 39 Tačiau dėl parengiamajame dokumente esančios teisinės analizės reikia konstatuoti, kad nors joje ir gali būti asmens duomenų, vis dėlto ji pati nėra tokie duomenys, kaip jie suprantami pagal Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punktą.
- 40 Iš tiesų, kaip savo išvados 59 punkte pažymėjo generalinė advokatė, taip pat Nyderlandų, Čekijos ir Prancūzijos vyriausybės, tokia teisinė analizė yra ne informacija, susijusi su prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėju, bet veikiau, kaip ne tik visiškai abstraktus teisės aiškinimas, informacija apie kompetentingos institucijos pateiktą šios teisės vertinimą ir taikymą prašymo teikėjo situacijai, kuri nustatyta, be kita ko, panaudojus šios institucijos turimus jo asmens duomenimis.
- 41 Toks Direktyvoje 95/46 vartojamos sąvokos „asmens duomenys“ aiškinimas išplaukia ne tik iš šios direktyvos 2 straipsnio a punkto formuluotės, bet ir šios direktyvos tikslo ir bendrosios struktūros.
- 42 Šios direktyvos 1 straipsnyje nurodyta, kad jos tikslas – saugoti fizinių asmenų pagrindines teises ir laisves, ypač jų privatų gyvenimą tvarkant asmens duomenis, ir taip sudaryti sąlygas šiems duomenims laisvai judėti tarp valstybių narių.
- 43 Pagal Direktyvos 95/46 25 konstatuojamąją dalį šioje direktyvoje numatyti fizinių asmenų apsaugos principai išreikšti, viena vertus, prievolėmis su šiais asmenimis susijusius duomenis tvarkantiems asmenims, ir, kita vertus, teisėmis asmenims, su kuriais susiję tvarkomi duomenys, būti informuotiems apie tokį tvarkymą, susipažinti su duomenimis, reikalauti juos ištaisyti ir net tam tikromis aplinkybėmis prieštarauti dėl jų tvarkymo.
- 44 Dėl šių Direktyvoje 95/46 įtvirtintų duomenų subjekto teisių reikia pažymėti, kad pagrindinės teisės į privataus gyvenimo gerbimą apsauga apima ir šio asmens galimybę įsitikinti, kad jo asmens duomenys tikslūs ir tvarkomi teisėtai. Iš šios direktyvos 41 konstatuojamosios dalies matyti, kad būtent siekiant sudaryti duomenų subjektui galimybę atlikti reikalingus patikrinimus, šios direktyvos 12 straipsnio a punktu jam suteikta teisė susipažinti su tvarkomais jo asmens duomenimis. Ši teisė susipažinti yra būtina, be kita ko, tam, kad duomenų subjektas prireikus galėtų iš duomenų valdytojo pareikalauti ištaisyti, ištrinti arba blokuoti šiuos duomenis ir pasinaudoti šios direktyvos 12 straipsnio b punkte įtvirtintina teise (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Rijkeboer*, C-553/07, EU:C:2009:293, 49 ir 51 punktus).

- 45 Tačiau, priešingai nei parengiamajame dokumente esantys duomenys apie prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėją, galintys sudaryti šiame dokumente pateikiamos teisinės analizės faktinį pagrindą, pati analizė, kaip pažymėjo Nyderlandų ir Prancūzijos vyriausybės, negali būti šio prašymo teikėjo pagal Direktyvos 95/46 12 straipsnio b punktą atliekamo tikslumo tikrinimo ir taisymo objektas.
- 46 Tokiomis aplinkybėmis prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjo teisės susipažinti taikymo srities išplėtimas taip, kad ji apimtų šią teisinę analizę, realiai atitiktų ne šios direktyvos tikslą užtikrinti šio prašymo teikėjo teisės į privatų gyvenimą apsaugą tvarkant su juo susijusius duomenis, bet tikslą užtikrinti jam teisę susipažinti su administraciniais dokumentais, kurio nesiekama Direktyva 95/46.
- 47 Analogiškomis aplinkybėmis, susijusiomis su Sąjungos institucijų vykdomu asmens duomenų tvarkymu ir reglamentuojamomis 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 26 t., p. 102) ir 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331), Sprendimo *Komisija / Bavarian Lager* (C-28/08 P, EU:C:2010:378) 49 punkte Teisingumo Teismas jau yra konstatavęs, kad šių reglamentų tikslai skiriasi ir kad Reglamentu Nr. 45/2001, kitaip nei Reglamentu Nr. 1049/2001, nesiekama užtikrinti valdžios institucijų sprendimų priėmimo procedūros skaidrumo ir, palengvinant naudojimąsi teise susipažinti su dokumentais, skatinti geros administravimo praktikos. Ši išvada taikytina ir Direktyvai 95/46, kurios tikslas iš esmės atitinka Reglamentu Nr. 45/2001 tikslą.
- 48 Iš visų nurodytų argumentų darytina išvada, kad į pirmąjį ir antrąjį klausimus byloje C-141/12 ir penktąjį klausimą byloje C-372/12 reikia atsakyti, kad Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punktas aiškintinas taip, kad duomenys apie prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi šalyje teikėją, esantys parengiamajame dokumente ir prireikus jame pateikiamoje teisinėje analizėje, yra „asmens duomenys“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, tačiau tokiais duomenimis negalima laikyti pačios analizės.

Dėl šeštojo klausimo byloje C-372/12, susijusio su galimybe riboti teisę susipažinti

- 49 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį ir antrąjį klausimus byloje C-141/12 ir penktąjį klausimą byloje C-372/12 bei į tai, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslino, jog į šeštąjį klausimą byloje C-372/12 reikia atsakyti tik tuo atveju, jei parengiamajame dokumente esančią teisinę analizę reiktų pripažinti asmens duomenimis, į šeštąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl trečiojo ir penktojo klausimų byloje C-141/12 ir pirmojo bei antrojo klausimų byloje C-372/12, susijusių su teisės susipažinti apimtimi

- 50 Trečiuoju ir penktuoju klausimais byloje C-141/12 ir pirmuoju bei antruoju klausimais byloje C-372/12, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktą ir Chartijos 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjas turi teisę susipažinti su parengiamajame dokumente esančiais duomenimis apie jį ir, jei atsakymas būtų teigiamas, ar ši teisė reiškia, kad kompetentingos valdžios institucijos privalo jam pateikti šio parengiamojo dokumento kopiją, ar pakanka, kad jos jam suprantama forma pateiktų išsamią šių duomenų išklotinę.
- 51 Visos Teisingumo Teismo nagrinėjamos bylos šalys sutaria, kad Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktu prašymo suteikti laikiną leidimą gyventi šalyje teikėjui suteikta teisė susipažinti su visais parengiamajame dokumente esančiais asmens duomenimis, tačiau jų nuomonės dėl konkrečios šios teisės apimties skiriasi, nelygu tai, kaip aiškinama sąvoka „asmens duomenys“.

- 52 Dėl formos, kuria turi būti užtikrinama ši teisė susipažinti, YS, M. ir S. bei Graikijos vyriausybė mano, kad prašymo teikėjas turi teisę gauti parengiamojo dokumento kopiją. Jų nuomone, tik ši kopija jam užtikrina galimybę įsitikinti, kad jis turi visus šiame parengiamajame dokumente esančius su juo susijusius asmens duomenis.
- 53 Tačiau Nyderlandų, Čekijos, Prancūzijos ir Portugalijos vyriausybės bei Komisija mano, kad nei Direktyvos 95/48 12 straipsnio a punktu, nei Chartijos 8 straipsnio 2 dalimi iš valstybių narių nereikalaujama pateikti prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjui parengiamojo dokumento kopiją. Jų nuomone, yra kitų galimybių suprantama forma pranešti apie tokiam dokumente esančius asmens duomenis, pavyzdžiui, pateikiant išsamią ir suprantamai išdėstytą šių duomenų išklotinę.
- 54 Iš pradžių reikia priminti, kad Direktyvos 95/46 nuostatas, reglamentuojančias asmens duomenų tvarkymą ir galinčias kelti pavojų pagrindinėms laisvėms, visų pirma teisei į privatų gyvenimą, būtina aiškinti atsižvelgiant į pagrindines teises, kurios, vadovaujantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, yra sudedamoji bendrųjų teisės principų, kurių laikymąsi užtikrina šis teismas ir kurios dabar yra įtrauktos į Chartiją, dalis (žr., be kita ko, sprendimų *Connolly / Komisija*, C-274/99 P, EU:C:2001:127, 37 punktą; *Österreichischer Rundfunk ir kt.*, C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2003:294, 68 punktą ir *Google Spain ir Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, 68 punktą).
- 55 Chartijos 8 straipsnyje, kuriame įtvirtinta teisė į asmens duomenų apsaugą, 2 dalyje, be kita ko, numatyta, kad kiekvienas turi teisę susipažinti su surinktais jo asmens duomenimis. Šis reikalavimas įgyvendintas, be kita ko, Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Google Spain ir Google*, EU:C:2014:317, 69 punktą).
- 56 Šioje Direktyvos 95/46 nuostatoje nurodyta, kad valstybės narės garantuoja kiekvienam duomenų subjektui teisę į tai, kad duomenų valdytojas be apribojimų, priimtinais laiko tarpais, per daug nedelsdamas ir netaikydamas pernelyg didelių išlaidų pateiktą pranešimą suprantama forma apie tvarkomus duomenis ir visą prieinamą informaciją apie jų šaltinius.
- 57 Nors Direktyva 95/46 iš valstybių narių reikalaujama kiekvienam duomenų subjektui užtikrinti galimybę gauti iš asmens duomenų valdytojo visus šio tvarkomus asmens duomenis, valstybėms narėms paliekama nustatyti konkrečią materialiąją tokio pranešimo formą, kad ši būtų „suprantama“, t. y. leistų duomenų subjektui sužinoti šiuos duomenis ir patikrinti, ar jie tikslūs ir tvarkomi su šia direktyva suderinamu būdu, kad prireikus galėtų pasinaudoti šios direktyvos 12 straipsnio b ir c punktais, 14, 22 ir 23 straipsniais jam suteiktomis teisėmis (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Rijkeboer*, EU:C:2009:293, 51 ir 52 punktus).
- 58 Tačiau jei šios teisės susipažinti tikslas gali būti visiškai pasiektas kitokia pranešimo forma, duomenų subjektas neturėtų remtis nei Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktu, nei Chartijos 8 straipsnio 2 dalimi siekdamas gauti dokumento ar rinkmenos originalų, kuriuose yra šie duomenys, kopiją. Siekiant duomenų subjektui nesuteikti galimybės susipažinti su informacija, kuri nėra asmens duomenys apie jį, jam gali būti pateikta dokumento ar rinkmenos originalų kopija, kurioje ši kita informacija padaryta neįskaitoma.
- 59 Esant tokioms situacijoms, kaip toms, dėl kurių kilo ginčai pagrindinėse bylose, iš šio sprendimo 48 punkte pateikto atsakymo matyti, kad tik parengiamajame dokumente ir prireikus jame pateikiamoje teisinėje analizėje esantys duomenys apie prašymą išduoti leidimą gyventi šalyje teikėją yra „asmens duomenys“, kaip jie suprantami pagal Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punktą. Todėl teisės susipažinti, kuria šis teikėjas gali pasinaudoti pagal Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktą ir Chartijos 8 straipsnio 2 dalį, objektas yra tik tokie duomenys. Šiai teisei užtikrinti pakanka, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjui išsami visų duomenų išklotinė būtų pateikta suprantama forma, t. y. forma, kuri leistų šiam prašymo teikėjui susipažinti su šiais duomenimis ir patikrinti, ar jie yra tikslūs ir tvarkomi su šia direktyva suderinamu būdu, ir kad prireikus jis galėtų pasinaudoti minėtos direktyvos 12 straipsnio b ir c punktais, 14, 22 ir 23 straipsniais jam suteiktomis teisėmis.

60 Remiantis nurodytais argumentais į trečiąjį ir penktąjį klausimus byloje C-141/12 ir į pirmąjį bei antrąjį klausimus byloje C-372/12 reikia atsakyti taip: Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktas ir Chartijos 8 straipsnio 2 dalis aiškintini taip, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjas turi teisę susipažinti su visais nacionalinių administracinių institucijų tvarkomais, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio b punktą, jo asmens duomenimis. Šiai teisei užtikrinti pakanka, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjui išsami visų duomenų išsklotinė būtų pateikta suprantama forma, t. y. forma, kuri leistų šiam prašymo teikėjui susipažinti su minėtais duomenimis ir patikrinti, ar jie yra tikslūs ir tvarkomi su šia direktyva suderinamu būdu, ir kad prireikus jis galėtų pasinaudoti minėtos direktyvos jam suteiktomis teisėmis.

Dėl ketvirtojo klausimo byloje C-141/12 ir trečiojo bei ketvirtojo klausimų byloje C-372/12, susijusių su Chartijos 41 straipsniu

61 Keturtoju klausimu byloje C-141/12 ir trečiuoju bei ketvirtuoju klausimais byloje C-372/12, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai iš esmės nori sužinoti, ar Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktą reikia aiškinti taip, kad prašymo suteikti leidimą gyventi šalyje teikėjas prieš nacionalines institucijas gali remtis šioje nuostatoje įtvirtinta teise susipažinti su byla, ir, jei atsakymas būtų teigiamas, kokia yra šios nuostatos formuluotės „laikantis teisėto [sprendimo priėmimo procedūros] konfidencialumo“ apimtis.

62 Komisija mano, kad šie klausimai yra nepriimtini, nes suformuluoti hipotetiškai ir neaiškiai.

63 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo jo paties nurodytomis teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma reikšmingumo prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės tikrovės arba pagrindinės bylos dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, Sprendimo *Márquez Samohano*, C-190/13, EU:C:2014:146, 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

64 Tačiau taip nėra nagrinėjamu atveju. Atsižvelgiant į faktines aplinkybes, kurias nurodė prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai, neatrodo, kad klausimas, ar vadovaudamiesi Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktu prašymų teikėjai pagrindinėse bylose gali remtis teise susipažinti su jų prašymų suteikti leidimą gyventi šalyje nagrinėjimo byla, būtų visiškai hipotetinis. Be to, prašymuose priimti prejudicinį sprendimą pateiktų klausimų formuluotės ir juose nurodyta informacija yra pakankamai aiškūs, kad būtų galima nustatyti šių klausimų apimtį ir kad, viena vertus, Teisingumo Teismas galėtų atsakyti į juos bei, kita vertus, suinteresuotieji asmenys pateiktų savo pastabas, kaip tai numatyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje.

65 Dėl prejudicinių klausimų esmės YS, M. ir S., taip pat Graikijos vyriausybė mano, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjas teisę susipažinti su byla gali grįsti Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktu, nes per tokio leidimo išdavimo procedūrą nacionalinės institucijos įgyvendina direktyvas, kuriomis reglamentuojama prieglobsčio sritis. Kita vertus, Nyderlandų, Čekijos, Prancūzijos, Austrijos ir Portugalijos vyriausybės ir Komisija mano, kad Chartijos 41 straipsnis skirtas tik Sąjungos institucijoms, taigi ja negali būti grindžiama teisė susipažinti su byla per nacionalinę procedūrą.

66 Iš pradžių reikia priminti Chartijos 41 straipsnio „Teisė į gerą administravimą“ 1 dalį; joje skelbiama, kad kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kuo trumpesnę laiką. Šio straipsnio 2 dalyje patikslinta, kad ši teisė apima visų pirma kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo.

- 67 Taigi, iš Chartijos 41 straipsnio formuluotės aiškiai matyti, kad jis skirtas ne valstybėms narėms, o tik Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir organams (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Cicala*, C-482/10, EU:C:2011:868, 28 punktą). Todėl prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjui iš Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punkto negali atsirasti teisė susipažinti su dėl jo prašymo pradėta nacionaline byla.
- 68 Be abejo, šioje nuostatoje įtvirtinta teisė į gerą administravimą atspindi bendrąjį Sąjungos teisės principą (Sprendimo *H. N.*, C-604/12, EU:C:2014:302, 49 punktas). Tačiau savo klausimais nagrinėjamosiose bylose prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai ne prašo išaiškinti šį bendrąjį principą, bet nori sužinoti, ar patį Chartijos 41 straipsnį galima taikyti Sąjungos valstybėms narėms.
- 69 Taigi, į ketvirtąjį klausimą byloje C-141/12 ir trečiąjį bei ketvirtąjį klausimus byloje C-372/12 reikia atsakyti taip: Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktas aiškintinas taip, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjas negali remtis šia nuostata prieš nacionalinės valdžios institucijas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 70 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo 2 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad duomenys apie prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėją, esantys administraciniame dokumente, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamame „parengiamajame dokumente“, su išdėstytais motyvais, kuriais tarnautojas grindžia sprendimo projektą, kurį jam pavesta parengti per iki sprendimo dėl tokio leidimo priėmimo vykstančią procedūrą, kaip ir prireikus tokiam dokumente pateikiamoje teisinėje analizėje esantys duomenys, yra „asmens duomenys“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, tačiau tokiais duomenimis negalima laikyti pačios minėtos analizės.**
2. **Direktyvos 95/46 12 straipsnio a punktą ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjas turi teisę susipažinti su visais nacionalinių administracinių institucijų tvarkomais, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio b punktą, jo asmens duomenimis. Šiai teisei užtikrinti pakanka, kad šiam prašymo teikėjui išsami tokių duomenų išklotinė būtų pateikta suprantama forma, t. y. forma, kuri leistų jam susipažinti su minėtais duomenimis ir patikrinti, ar jie yra tikslūs ir tvarkomi su šia direktyva suderinamu būdu, ir kad prireikus minėtas prašymo teikėjas galėtų pasinaudoti šios direktyvos jam suteiktomis teisėmis.**
3. **Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad prašymo išduoti leidimą gyventi šalyje teikėjas negali remtis šia nuostata prieš nacionalines valdžios institucijas.**

Parašai.